

Kanuuna-verkoston toimintakertomus 1.3.2011–29.2.2012

Selvityslomakkeen liite

Avustuspäätös dnro n 822/628/2010

1.3.2011–29.2.2012 – toiminnan arvioinnin vuosi

Kanuuna-verkoston viidennelle toimintavuodelle on ollut leimallista tähänastisen toiminnan arviointi ja tulevaisuuden tarpeiden määrittely – siksi myös tähän toimintakertomukseen on liitetty palasia vuoden aikana eri yhteyksissä saadusta palautteesta. Arviointi ja kehittäminen näkyivät palautteen keräämisen lisäksi seminaariteemojen valinnassa: Porin seminaarissa toukokuussa pohdittiin kehittämis- ja tutkimushankkeiden kokemusten perusteella nuorisotyön kehittämismalleja kunnissa, ja Rovaniemen Kanuuna-seminaarissa arvioitiin koko Kanuuna-verkoston toimintaa.

Kanuunan kaltaisessa verkostossa jatkuva palautteen kerääminen ja kehitysehdotusten kuunteleminen on erityisen tärkeää, koska toimijoiden mukanaolo perustuu vapaaehtoisuuteen ja siihen, että kukin osallistuja kokee verkoston toiminnan hyödylliseksi. Kunkin seminaarin suunnitteluvaiheessa käydään läpi edellisen seminaarin palaute ja saatujen kehittämissuositusten pohjalta toimintatapoja muokataan. Syksyllä 2011 kerättiin lisäksi verkkokyselyllä palautetta Kanuunan koko viisivuotisesta toiminnasta ja tämän palautteen pohjalta rakennettiin Rovaniemen Kanuuna-seminaarin ohjelma, jossa toimintaa arviointiin ja tulevaisuutta hahmoteltiin koko verkoston kesken. Kanuuna on viiden toimintavuotensa aikana saanut kiitosta toiminnan tarvelähtöisyydestä ja nuorisotyön arjesta kumpuavista teemoistaan – tavoitteena on, että myös jatkossa palaute on tämänsuuntaista:

”Konkreettista oman toiminnan kehittämistä hankkeissa mukana olleille. Nuorisotyön merkityksen vahvistaminen valtakunnallisesti ja sen myötä tietysti paikallisestikin. Sellaista nuorisotyöllistä tukea ja apua, jota ei muista verkostoista saa. Kanuunassa on ollut hyvää myöskin se, että on voinut kokea kaikkien jäsenkaupunkien olleen merkittäviä ja tärkeitä toimijoita tuossa kokonaisuudessa.” (Palautekyselystä 2011: Mikä on mielestäsi ollut Kanuuna-verkoston merkittävin hyöty sen ensimmäisten toimintavuosien aikana?)

Rovaniemen Kanuuna-seminaarissa arvioinnin kohteena oli mm. Kanuuna-verkoston rooli ja tehtävät; ohjausryhmän toimintamalli ja kokoonpano; kehittämis- ja tutkimustoiminnan kehittäminen pilottihankkeissa saatujen kokemusten pohjalta; kuntienvälisen yhteistyön kehittäminen; ja verkoston laajeneminen. Lisäksi keskusteltiin verkoston rahoitukseen liittyvistä ongelmista ja niiden aiheuttamista käytännön hankaluuksista verkostoa koordinoivan Lahden nuorisopalveluiden näkökulmasta. Kanuuna-verkoston Vuoden 2012 toimintasuunnitelma kirjoitettiin Rovaniemellä käydyn keskustelun pohjalta.

Toimijat ja yhteistyökumppanit

Kanuuna-verkostossa ovat mukana yli 40 000 asukkaan kunnat. Vuonna 2011 mukana olivat (asukasluvun mukaan suuruusjärjestyksessä) olivat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, Kouvola, Pori, Joensuu, Lappeenranta, Hämeenlinna, Rovaniemi, Vaasa, Seinäjoki, Kotka, Salo, Mikkeli, Porvoo, Kokkola, Hyvinkää ja Rauma. Kaikista 24 kunnasta osallistuttiin vuoden aikana Kanuuna-verkoston toimintaan.

Nuorisotoimenjohtajat ja muut esimiehet ovat olleet Kanuuna-verkoston toiminnassa mukana alusta asti. Verkoston vuosiseminaari ja teemaseminaarit on suunnattu pääasiallisesti esimie-

hille, ja Kanuunan tärkeä rooli nuorisotoimen johdon vertaisverkostona toistuu palautteissa kerta toisensa jälkeen. Seminaarien osallistumisprosentti on pysynyt alusta asti korkeana ja vuoden 2011 kummassakin esimiehille suunnatussa seminaareissa oli edustettuna yli 20 kuntaa.

Erityisesti vuosien 2010 ja 2011 aikana Kanuuna-verkosto on tarjonnut verkostoitumismahdollisuuksia myös nuorisotyöntekijöille. Kehittämisen- ja tutkimushankkeiden aikana järjestettyihin koulutuksiin osallistuttiin lähes kaikista Kanuuna-kunnista ja saatu palaute oli rohkaisevaa. Nuorisotyöntekijöiden aloitteesta Kanuuna-verkosto otti vuoden 2011 toimintasuunnitelmaansa verkostotapaamiset sekä auditointi- ja itsearviointikoulutuksen käyneille nuorisotyöntekijöille¹ että monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoreille. Palautteen perusteella verkostotapaamisia päätettiin jatkaa myös vuonna 2012.

"Koordinaattorin / suunnittelijan roolista käsin tärkeä analysoida yhdessä (tätä työtä eri kunnissa tekevien kanssa) työn haasteita & erityisesti ratkaisuja, joita eri kunnissa on tehty – miksi on näin päädytty tekemään, miksi joku toimenpide tai rakenne toimii, miksi ei ja pohtia omaa rooliaan organisaatiossa." (Monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoritapaaminen, palautekysely.)

"Oululaisilla oli tiedossa auditointikoulutuksen pitäminen koko hallintokunnalle nuorisotyön kehittämispäivän yhteydessä. Koulutuksen pitäminen ilman tätä tapaamista olisi ollut huomattavasti hankalampaa. Tapaamisesta jäi käteen mm. muiden kuntien tilanne (missä mennään) ja nuoret mukana auditoinnissa -kokemukset. Näitä käytämme myös koulutuksessa. Tapaaminen toimi myös muistin virkistäjänä sekä hyvänä mahdollisuutena peilata muissa kunnissa tapahtuvaa auditointityötä oman kaupungin työhön." (Auditointikoulutettujen verkostotapaaminen, palaute.)

Vaikka palaute verkoston toiminnasta on pääsääntöisesti positiivista, kehittämisvaraakin löytyy, kuten seuraava kommentti osoittaa:

"Seuraavalla kerralla olisi kiva kuulla nuorten kokemuksia arviointitilanteista ja siitä, miten he kokevat tämän prosessin. Auditointijoukkojen ohjaajien mielipiteitä ja kokemuksia olisi hauska kuulla." (Auditointikoulutettujen verkostotapaaminen, palaute.)

Yhteistyötahot

Nuorisotutkimusverkosto – Kanuuna-verkoston keskeisin yhteistyökumppani kuluneen vuoden aikana oli Nuorisotutkimusverkosto, jonka kanssa yhteistyössä saatiin marraskuussa päätökseen vuonna 2009 aloitetut kehittämis- ja tutkimushankkeet. Helmikuussa 2012 Kanuuna-verkosto ja Nuorisotutkimusverkosto järjestivät yhdessä Allianssin kanssa hankkeiden tulosten pohjalta kolme työseminaaria². Hankeyhteistyötä Nuorisotutkimusverkoston kanssa jatketaan ja vuonna 2012 alkavalle hankkeelle on haettu Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta.

Allianssi – Allianssi on ollut Kanuunalle keskeinen yhteistyötaho erityisesti monikulttuurisen nuorisotyön osalta. Allianssin edustaja oli mukana monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoritapaamisen suunnittelussa ja toimii myös jatkossa osana verkostoa. Helmi–maaliskuun työseminarit suunniteltiin ja toteutettiin alusta loppuun Allianssin, Nuorisotutkimusverkoston ja Kanuunan yhteistyönä. Kanuuna-verkoston ja Allianssin välillä on syksyn 2011 aikana käyty keskusteluja yhteistyön tiivistämisestä ja mahdollisista yhteistyömuodoista.

¹ Kanuuna-verkosto järjesti vuoden 2010 aikana kolme nuorisotyön auditointi- ja itsearviointikoulutusta. Koulutuksiin osallistui nuorisotyöntekijöitä 18 kunnasta. Kouluttajina toimivat mallin kehittämisessä mukana olleet pääkaupunkiseudun työntekijät.

² Työseminaareja järjestettiin yhteensä neljä: Seinäjoella, Mikkelissä, Hyvinkäällä ja Oulussa (16.3.2012).

ELY-keskukset – Viimeisen vuoden aikana Kanuuna-verkoston suhteesta sen ulkopuolisiin kuntiin on keskusteltu paljon. Erityisesti on mietitty yhteistyön ja vuoropuhelun mahdollisia muotoja, koska alle 40 000 tuhannen asukkaan kunnissa on hyvin erikokoisia kuntia ja nuorisotoimia. Luonteva yhteistyön tapa voisi olla toimiminen yhteistyössä ELY-keskusten kanssa – tämä ajatus on saanut kannatusta sekä Kanuunan ulkopuolisten kuntien että muutamien ELY-keskusten edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa. Vuoden 2012 aikana Kanuunan ohjausryhmä aikoo olla asiassa aloitteellinen ELY-keskusten suuntaan.

Seudullinen yhteistyö – Jo nyt osa pienemmistä kunnista on yhteydessä Kanuuna-verkoston alueensa Kanuuna-kuntien seutuyhteistyön kautta. Esimerkkejä tällaisesta yhteistyöstä ovat mm. Pohjois-Savon alue, Kaakonkulma, Lahden seutu ja Kuuma-kunnat.

Kuntaliitto – Kesän ja syksyn 2011 aikana on käyty keskusteluja Kanuuna-verkoston ja Kuntaliiton yhteistyön tiivistämisestä. Kuntaliiton edustaja oli mukana Kanuunan vuosiseminaarissa ja vuoden 2012 toukokuun teemaseminaari järjestetään yhteistyössä Kuntaliiton kanssa.

Toimintasuunnitelma 2011 – mikä toteutui, mikä ei

1. Kanuuna-kuntien johdon kaksipäiväinen tapaaminen 17.–18.11.2011 Tapaamisen järjestää Rovaniemi. Kohderyhmänä nuorisotoimenjohtajat.

Rovaniemen nuorisopalvelut järjesti Kanuuna-seminaarin suunnitellun mukaisesti. Seminaarin teemana oli Kanuuna-verkoston toiminnan arviointi ja tulevaisuuden suunnittelu. Kehittämishankkeiden tutkijat esittelivät seminaarissa verkoston kehittämishankkeiden raporttia Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Seminaarissa hyväksyttiin ohjausryhmän esitys vuoden 2012 toimintasuunnitelmaksi. Seminaariin osallistui 32 edustajaa yhteensä 22 kunnasta, lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriön, Lapin Ely-keskuksen, Kuntaliiton sekä Inarin kunnan edustajat ja verkoston kehittämishankkeiden tutkijat.

2. Teemaseminaari: Nuorisotyön kehittämismallit kunnissa. Tapaamisen järjestää Pori, touko-kesäkuussa 2011. Kohderyhmänä nuorisotoimenjohtajat sekä ne esimiehet / muut työntekijät, joita käsiteltävä teema koskee.

Porin nuorisotoimen 19.–20.5. järjestämässä seminaarissa käsiteltiin verkoston kehittämishankkeissa saatujen kokemusten pohjalta nuorisotyön kehittämismallit kunnissa. Lisäksi kaksi kuntaa esitteli kokemuksiaan EU:n nuorisotoimintaohjelma Youth in Actionista ja Minna Rauas Porin kaupungilta esitteli valmisteilla olevaa nuorisotyön eettistä ohjeistusta. Seminaariin osallistui 31 edustajaa yhteensä 21 kunnasta, lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Cimon edustajat sekä verkoston kehittämishankkeiden tutkijat. Seminaarin materiaali löytyy Kanuuna-verkoston verkkosivuilta: <http://www.nuorisokanuuna.fi/index.php?sisalto=86>.

3. Kehittämishankkeet 2009–2011 (monikulttuurinen nuorisotyö ja nuorisotalotyö). Tutkijat työskentelevät vuoden 2011 aikana 7kk / hanke saadun aineiston käsittelyn ja tutkimusraportin kirjoittamisessa. Liitteenä erilliset hankesuunnitelmat.

Tutkijat työskentelevät vuoden 2011 aikana 7 kuukautta / hanke ja raportti valmistui suunnitellusti marraskuussa 2011. Tämän raportin liitteenä löytyy yksi kappale teosta Honkasalo, Kiilakoski & Kivijärvi (2011): Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet.

4. Kehittämishankkeiden yhteinen arviointiseminaari Kokkolassa tammikuussa 2011. Kohderyhmänä nuorisotoimenjohtajat sekä hankkeiden toteutuksessa mukana olleet työntekijät.

Kokkolan nuorisotoimi järjesti kaikille Kanuuna-kunnille avoimen arviointiseminaarin 26.–28.1. Seminaarissa hankkeiden toteutuksessa mukana olleet nuorisotyöntekijät pääsivät kommentoimaan tutkijoiden alustavia tulkintoja ja keskustelemaan sekä niistä että hankkeiden onnistumisista ja ongelmakohdista yleisesti. Seminaarissa oli 71 osallistujaa, ja edustettuina olivat 19 Kanuuna-kunnan lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriö ja NoRa = No Racism -hanke. Seminaarimateriaali löytyy Kanuuna-verkoston verkkosivuilta: <http://www.nuorisokanuuna.fi/index.php?sisalto=84>.

5. Kehittämishankkeiden tulosten julkaisu ja levittäminen; tutkimusraportti julkaistaan vuoden 2011 Kanuuna-seminaarissa; Kanuuna-verkosto ostaa Nuorisotutkimusseuralta tietyn kappalemäärän hankkeiden tutkimusraportti-julkaisua ja jakaa julkaisut verkoston kunnille.

Kanuuna-verkosto osti Nuorisotutkimusseuran toimittamaa raporttia 240 kappaletta ja on jakanut sitä Kanuuna-kuntien lisäksi mm. alan oppilaitoksiin ja eri yhteistyötahoilleen nuorisosalalla (mm. Allianssi, Kuntaliitto).

6. Uusi kehittämishanke 09/2011 alkaen. Liitteenä erillinen hankesuunnitelma.

Kanuuna-verkostolle ei vuonna 2011 myönnetty haetun suuruista avustusta, joten meneillään olleiden hankkeiden loppuun saattaminen priorisoitiin, eikä uutta kehittämishanketta vuonna 2011 aloitettu. Uudelle kehittämishankkeelle on haettu rahoitusta Kanuunan joulukuussa 2011 jättämässä avustushakemuksessa.

7. Monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattorien verkostotapaaminen.

Lahden nuorisopalvelut järjesti tapaamisen 6.–7.10. Tapaamisen ohjelma koottiin osallistujien ennakkoon esittämien toiveiden pohjalta, ja päivien aikana käsiteltiin rasminvastaaisuutta nuorisotyössä sekä koordinaattorin työtä osana organisaatiota. Seminaariin osallistui edustajat seitsemästä kunnasta sekä Allianssista, NoRa = NoRacism -hankkeesta ja Kanuunan kehittämishankkeen tutkija Veronika Honkasalo Nuorisotutkimusverkostosta. Tapaamisia jatketaan vuosittain, seuraavan tapaamisen järjestää Vantaan nuorisopalvelut 19.3.2012.

8. Auditointikoulutettujen nuorisotyöntekijöiden verkostotapaaminen.

Tampereen nuorisopalvelut järjesti tapaamisen 3.–4.11. Tapaamisessa käytiin läpi kunta-kohtainen tilanne mallin käyttöönoton etenemisen osalta ja käsiteltiin arviointitiedon hyödyntämistä nuorisotyössä. Erytisteemana oli nuorten osallistuminen arviointiin. Ohjelmasta vastasivat pääkaupunkiseudun kouluttajat ja Kanuunan kehittämishankkeen tutkija Tomi Kiilakoski Nuorisotutkimusverkostosta. Tapaamiseen osallistui 34 nuorisotyöntekijää yhteensä 18 kunnasta. Seuraava tapaaminen järjestetään syksyllä 2012.

9. Tiedon tuottaminen: tilastotiedon kokoaminen; tutkimus- ja kehittämistyö. Tiedon jakaminen: seminaarit, verkkosivusto.

Kanuuna-verkoston yhteiset tunnusluvut kerättiin maaliskuussa 2011. Verkoston ensimmäiset kehittämishankkeet saatiin vuoden aikana päätökseen. Seminaarimateriaali sekä kuntien omaa materiaalia on koottu Kanuuna-verkoston verkkosivuille: www.nuorisokanuuna.fi. Helmi–maaliskuussa 2012 Kanuuna-verkosto järjesti yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston ja Allianssin kanssa raportin teemoista neljä alueellista koulutustilaisuutta, jotka olivat avoimia kaikille kunnille, nuorisojärjestöille ja alan oppilaitoksille.

10. Kanuuna-portaalia (www.nuorisokanuuna.fi) hyödynnetään kehittämishankkeiden tulosten levittämisessä ja kuntakohtaisen tiedon ja materiaalin jakamisessa. Sivuston blogiosio toimii yhteydenpidon välineenä ja keskustelun herättäjänä yhteisten tapaamisten välillä.

Portaalia hyödynnettiin kehittämishankkeiden ja erilaisen seminaari- ja koulutusmateriaalin jakamisen osalta tiiviisti. Blogiosioon ei saatu ensimmäisen kirjoituksen jälkeen muita. Se päätettiin kuitenkin jättää sivustolle mahdollista myöhempää käyttöä varten.

11. Verkoston toimialueeseen kuuluva vaikuttaminen, osallistuminen keskusteluihin; tarvittaessa verkoston yhteiset kannanotot.

Kanuuna-verkosto antoi lausunnon lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmaluonnoksesta lokakuussa 2011.

12. Neuvottelut OKM:n kanssa mahdollisesta Kanuunan asemasta valtakunnallisena koordinaatio- ja kehittämiskeskuksena toimialueellaan.

Asiasta keskusteltiin opetusministeriön nuorisoyksikön edustajien kanssa Porin teemaseminaarin ja Rovaniemen Kanuuna-seminaarin lisäksi elokuussa järjestetyssä tapaamisessa. Kanuuna-verkosto toivoo ratkaisua rahoituksen projektiluonteisuudesta aiheutuviin ongelmiin.

13. Kanuuna-verkosto on aktiivisesti mukana Nuorisotyön kehittämisverkoston toiminnassa. Kanuunaa edustaa ko. verkostossa Helsingin kaupungin nuorisotoimenjohtaja Lasse Siurala ja varajäsenenä Kotkan kaupungin nuorisotoimenjohtaja Helena Kempas.

Verkosto tapasi vuoden aikana x kertaa ja Kanuuna-verkosta edusti tapaamisissa Lasse Siurala.